

Juhlapuhe / Ulvilan kaupunginjohtaja Jukka Moilanen:

Kunnioitetut sotiemme veteraanit, rintamanaiset, sotalesket, sotaorvot, sotalapset ja kotirintaman vastuunkantajat, arvoisat kansallisen veteraanipäivän juhlavieraat!

Lapin sota ja samalla Suomen osuus toisessa maailmansodassa päättyi 27.huhtikuuta vuonna 1945. Tuo historiallinen päivä on onneksi jäänyt Suomen puolustusvoimien viimeisimmäksi sotapäiväksi. Huhtikuun 27. päivä on Suomessa sotaveteraanien kunniaksi vuosittain vietettävä juhlapäivä ja tietenkin yleinen liputuspäivä. Tämä päivä on kansallinen veteraanipäivä. Päivää juhlistettiin ensimmäisen kerran vuonna 1987 tuolloin osana Suomen itsenäisyyden 70-vuotisjuhlavuotta.

Kansallista veteraanipäivää ei kuitenkaan vietetä sotien voitonjuhlanä, vaan sillä on puhtaasti rauhanomainen luonne. Tänä vuonna järjestettävä Kansallinen veteraanipäivä on järjestyksessään 28. valtakunnallinen tilaisuus. Vuoden 2014 Kansallisen veteraanipäivän teema on: "Kiitollisina kohti tulevaisuutta".

Arvoisat kuulijat!

Kansallisen veteraanipäivän merkityksen syvällistä ymmärtämistä osoittavat eri paikkakunnilla järjestettyjen tilaisuuksien ja niiden osallistujien määrät. Tietojen mukaan viime vuonna Kansallista veteraanipäivää vietettiin 201:ssä maamme kunnassa. Päivän tilaisuuksiin osallistui arvioilta noin 37 600 henkilöä. Lisäksi lähes kaikissa maamme kouluissa järjestettiin veteraanipäivän henkeen liittyviä tapahtumia.

Tammenlehvän Perinneliitto selvitti viime vuoden lopulla suomalaisten asenteita ja käsityksiä veteraaneista ja veteraanipäivistä. Yhdeksän kymmenestä haastatellusta vahvisti, että "veteraanien perintö muistuttaa meitä sankaruudesta, joka on osa suomalaisuutta". Myös nuoret näkevät veteraanipäivän tarpeelliseksi ja pitävät sitä isänmaallisena tapahtumana ja juhlapäivänä. Kansallinen veteraanipäivä koskettaa jokaista suomalaista ja myös jokaista ulkomailla asuvaa suomalaista.

Tämän päivän sotiemme veteraanit olivat tuolloin merkittävä osa Suomen sodan ajan puolustusvoimia. Veteraanit turvasivat itsenäisyytemme, sen jälkeen jälleenrakensivat maan sekä myöhemmällä toiminnallaan loivat lujan perustan Suomen nykyiselle arvostetulle kansainväliselle asemalle. Veteraanien työ loi myös perustan kansakunnan keskeisille arvoille, vapaudelle ja vastuulle sekä yhtenäisyydelle ja yhteistyölle.

Arvoisat juhlavieraat!

Venäjän toimet Ukrainassa, Krimillä ja Itä-Ukrainassa herättävät meissä, tavallisissa Suomen kansalaisissa, suuria kysymyksiä. Voiko Suomi joutua osalliseksi Ukrainan kriisissä? Ainakin jos Krimin tilanne jatkuu ja kärjistyy entistä enemmän sotatoimiksi, se vaikuttaisi lopulta myös Suomen ja Venäjän suhteisiin. Ukraina ja Krimi ovat melko kaukana Suomesta, mutta toisaalta Venäjä on edelleen suuri rajanaapurimme. Suomella on rajapintaa Venäjän kanssa varmaankin yhtä paljon kuin koko EU:lla. Emme kuitenkaan ole NATO:n jäsen. Asemamme on ainutlaatuinen.

Kun Ukrainassa on levottomuuksia ja maan rajojen takana on kymmeniä tuhansia venäläisiä sotilaita valmiina puuttumaan tilanteeseen, kriisin räjähtäminen on selkeästi olemassa oleva uhka. On kuitenkin arvioitu, ettei Suomeen kohdistu mitään välittömiä uhkia, mutta Ukrainan tilanteen kehitystä on syytä seurata tarkkaan. Se on varmaankin selvää, että Suomi joutuu mukaan niihin talouspakotteisiin, joita tästä kriisistä asetetaan - puolin ja toisin. Tilanne elää koko ajan ja sitä seurataan tarkalla silmällä koko maailmassa. Uskomme ja luotamme kuitenkin siihen, että kotimaamme Suomi on edelleen meille suomalaisille turvallinen ja rauhallinen maa olla ja elää.

Hyvät kuulijat!

Kotimaamme poliittinen tilanne on tällä hetkellä myös tarkkailun jopa arvailun kohteena. Hallituksen kokoonpanoon on tulossa varmuudella ministerimuutoksia. Kuinka monta ministeriä tulee vaihtumaan, sitä emme tiedä ja sitä juuri arvailemme. Pääministeri, valtiovarainministeri, eurooppa- ja ulkomaankauppaministeri, sisäministeri ja ainakin kuntaministeri joko vaihtuvat varmuudella tai ainakin ovat tarjoutuneet uusiin tehtäviin. Mitä se merkitsee valtakunnan politiikan suunnalle ja tavoitteille, sitä emme tiedä. Tulevat valtioneuvoston muutokset selviävät lähiaikoina.

Tällä vielä istuvalla hallituksella on kesken monia erittäin suuria asioita ja hankkeita. Päällimmäisinä ovat tietenkin ns. SOTE-uudistus, kuntauudistus, Fennovoiman ydinvoimalahanke sekä yleiset talouden haasteet velkaantumisen pysäyttämiseksi. Onko niiden ratkaisemisen aika nyt eli saadaanko ne ns. maaliin, sen tulee näyttämään lähikuukaudet eli hallituksen loppukausi.

Arvoisat kuulijat!

Olen sanonut ja kirjoittanut, että vuosi 2014 tulee olemaan myös meillä Ulvilassa "kohtalon vuosi" - kohtalo siitä - jatkammeko yksin vai "Uudessa Kunnassa"?

Uvilan kaupunginvaltuusto päätti juhlapöytäkokouksessaan 3.8.2013 yksimielisesti, että Ulvilan kaupunki osallistuu Porin kaupunginvaltuuston esityksen mukaisesti kuntarakennelain tarkoittaman yhteisen kuntajakoselvityksen eli yhdistymisselvityksen tekemiseen Porin selvitysalueen kuntien ja mahdollisesti muiden yhdistymisselvitykseen mukaan tulevien kuntien kanssa. Tätä selvitystyötä on nyt tehty kymmenen kunnan alueelle lähes 200 ihmisen voimin.

Tuo elokuinen päätös oli tosiasiallisesti lain edellyttämä pakkopäätös, mutta siirtyminen seuraavaan selvitystyön jälkeiseen vaiheeseen ei ole enää pakkopäätös. Päätösvalta siitä, olemmeko mukana selvityksen pohjalta valmisteltavassa yhdistymisesityksessä, tehdään täysin itsenäisesti Ulvilan kaupunginvaltuuston istuntosalissa vielä tämän vuoden aikana - uskoisin syksyllä - alku talvella. Silloin on sitten ihan tosi kyseessä. Tässä mielessä kyseessä on siis "kohtalon vuosi" - nyt se päätös tehdään - jatkammeko yksin vai "Uudessa Kunnassa". Todettakoon tässäkin yhteydessä, että onneksi hallitus perääntyi aikeistaan muuttaa kuntalakia siten, että se olisi mahdollistanut kuntien pakkoliitokset vastoin valtuustojen itsenäistä tahoja. Ulvila olisi ollut yksi tämän lain hampaissa olevista kunnista. Nyt emme ole - päätökset tehdään itsenäisesti - mikä se sitten tulee loppuvuodesta olemaankaan.

Itse "liputan" aidosti sitä näkökulmaa, että nyt työn alla olevasta yhdistymisselvityksestä pitää löytyä perusteet sille, pystymmekö jatkossa tuottamaan nykyisten ulvilalaisten palvelut uudessa suuremmassa kaupungissa nykyistä paremmin, tehokkaammin ja tasapuolisemmin.

Jos perusteet löytyvät, mennään mukaan yhdistymisselvityksen laatimiseen, ellei löydy, ei mennä. Minusta ainoa oikea tapa on lukea yhdistymisselvitys ilman minkäänlaisia ennakoasenteita ja muodostaa vasta sen jälkeen mielipide asiasta, kun tulokset on luettu auki. Tätä tarkoitusta varten tämä mittava yhdistymisselvitys mielestäni juuri tehdään. Aika näyttää astummeko seuraavalla portaalle, vai emme astu. Siitä siis päättää Ulvilan kaupunginvaltuusto siten, että jokaisella valtuutetulla on yksi ääni ja enemmistö voittaa, jos asiasta ei olla yksimielisiä - puolesta tai vastaan.

Arvoisat kuulijat!

Ulvilan Sotaveteraanit ry. on aikanaan esittänyt, että Ulvilan kaupunki kustantaisi ulvilalaisille sotaveteraaneille päivittäisen lämpimän aterian. Hakematta lainkaan syyllisiä totean, että asian käsittely on kestänyt kaupungin koneistossa aivan liian kauan. Kuten Hietanen toteaa Tuntemattomassa sotilaassa: "Ei tässä syyllisiä kaivata, vaan Lahtista ja konekivääriä".

Onneksi asiaan on nyt saatu ratkaisu. Asia on valmisteltu yhteistyössä sotaveteraanien kanssa Ulvilan kaupungin rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnassa. Asian käsittelyn yhteydessä on yhdessä sovittu, että esitys koskee myös Ulvilan kullaalaisia sotaveteraaneja eli kaikkia mahdollisesti palveluun oikeutettuja ulvilalaisia sotaveteraaneja.

Talousarvion käsittelyn yhteydessä myös Ulvilan kaupunginvaltuusto antoi vahvan tukensa myönteisen päätöksen tekemiselle. Ulvilan kaupunginhallitus käsitteli ulvilalaisten sotaveteraanien ateriapalvelujen järjestämisasiä kokouksessaan 5.1.2014. Kaupunginhallitus päätti rintamaveteraaniasian neuvottelukunta esityksen mukaisesti, että Ulvilan kaupunki kustantaa ja toimittaa ateriapalveluun oikeutetuille ulvilalaisille sotaveteraaneille neljä ateriaa viikossa. Aterioita toimitetaan yksi maanantaina, yksi keskiviikkona ja kaksi perjantaina. Aterioiden toimittaminen aloitetaan huomenna maanantaina 28.4.2014 eli juhlallisesti kansallisen veteraanipäivän jälkeisenä maanantaina.

Nyt tämäkin asia on saanut hienon päätöksen ja voimme kaikki yhdessä todeta, että tämänkaltaisen avun ja tuen ovat sotiemme veteraanit ansainneet, he ovat puolustaneet aikanaan isänmaatamme henkensä uhalla talvi- ja jatkosodassa. Uhrauksienne seurauksena meillä on edelleen itsenäinen kotimaamme - siitä kiitos.

Kunnioitetut veteraanimme!

Erittäin runsaslukuinen joukko veljiänne ja siskojanne ovat jo saaneet kutsun viimeiseen iltahuutoon, kuten sanotaan. Rivinne ovat harvenneet ja harvenevat päivä päivältä, mutta meidän on nyt pidettävä yhdessä huolta siitä, että Teidän hyvinvoinnistanne ja mahdollisimman hyvästä elämästänne huolehditaan loppuun saakka - sen Te, arvoisat sotiemme veteraanit, olette ansainneet.

Voitte ylpeinä katsoa työnne jälkeä. En usko, että maailmalla kukaan olisi sotien aikana osannut ennustaa, että tuo pieni kansa vielä nousee muutaman vuosikymmenen aikana oikeus-, sivistys- ja hyvinvointivaltioksi, jota sitten pidetään monessa suhteessa mallimaana.

Me nykypäivän suomalaiset olemme syvässä kiitollisuudenvelassa sota-ajan sukupolvelle. Meitä edeltänyt sukupolvi joutui ase kädessä ja kotirintamalla puolustamaan tätä maata, ja sama sukupolvi joutui rakentamaan sodan runteleman maan uudelleen. Kaksi jättiläistehtävää yhdelle sukupolvelle on saavutus, joka saa meidät hiljentymään arvostuksesta ja kunnioituksesta.

Sotiemme veteraanien arvo tunnustetaan. Vapaa isänmaa on heidän perintönsä, jonka vaaliminen on nuoremmissa käsissä. Uskon, että paras kiitos sotiemme veteraaneille heidän tekemästään työstä ja käymästään taistelusta on se, että nykypolvet ja tulevat vastuunkantajat pitävät jatkossakin huolen Suomen itsenäisyydestä ja turvallisuudesta omana aikanaan.

Arvoisat kuulijat

Suomalaiset arvostavat maamme itsenäisyyttä! Tämä arvostus käy läpi sukupolvien, se ei tunne ikärajoja. Harva muu asia on enää nykypäivän Suomessa sellainen, jonka voi sanoa oikeasti yhdistävän isät ja pojat, äidit ja tyttäret.

Omalta osaltani kiitän mahdollisuudesta päästä ääneen tässä arvokkaassa veteraanipäivän juhlassa. Itse arvostan kansallisen veteraanipäivän juhlallisuuksia suuresti.

Ulvilan kaupunki kiittää yhteistyöstä ja toivottaa Teille, arvoisille sotiemme veteraaneille ja kotirintaman vastuunkantajille sekä kaikelle kansalle, hyvää ja menestyksellistä yhteistyön taivalta kohti tulevaa ja toivottavasti vielä aikaisempaakin parempaa ja rauhallisempaa aikaa - myös maailman talousrintamalla.

Maailman- ja valtiontalouden haasteista huolimatta kunniakansalaistemme elämänilta hoidetaan yhdessä arvojemme mukaisesti, eikö niin?

Hyvää ja aurinkoista kevättä ja pian alkavaa kesää - meille kaikille!